

Сыаната
2 харчы,

Бастагы колонкада—тоёо хорутуулуктаара (гектар),	иккинчэ—ол туолуута, үүзүн ийэринин (гектар)
Карл Маркс	1080 451
Субуруускай	630 170
Эрилик Эристини	900 460
«Чурапчы»	400 270
«Мындараайы»	530 260
Өрөйүөн үрдүнүн	3540 1611

Политической, экономической үөрэх дбылын көрсө

ҮӨРЭХ КӨДЬҮҮҮН, ХААЧЫСТЫБАТЫН ҮРДЭТЭН ИЙИЭХХЭ

ССКП XXVI съездин, партия Кийн Комитетин бэс мийнаабы (1983 с.) Плануун уурактарынан салайгарап партийнай тэрилтэлэр үлэиттэр ортолоругар политической уонна экономической үөрэх салайыны ордуккүү-нүртүлэр, хаачыстыбатын туссарамалар, үөрэх олобу, произведствон кытта сибээһин салтым биэргэт-түлэр.

Ол эрэри партийнай уонна экономической үөрэх тэрийннэ бочумнаах итэстэр билгити да бааллар, кинилэр үөрэх көдүү-нүт кытаталлар. Сорох сирдэргэ занителар ардыгар произведствоннай муһуһахтарга, зоонет-үө-рөххэ кубулуудаллар. Сохоттарга, тэрилтэлэргэ, итэриятелэргэ произ-водство дыссиплиниэтэ мийаабаа, хааааысты-бапнай суох буолуу бири-чиннэлэргэ үөрэттилибэт-тэр. Хирдартыа ирдэбил-лэх буолуу, бээр итэст-тэргэ ийэлэспэт быһы-маагы кыйын үөскэтилли-бэт. Ити барыта полити-ческой уонна экономичес-кай биллэлэри тарбатым-га, үлэиттэри идеяны-иитингэ күтүүтүлэр баал-ларынан быһарналлар.

Кэпээр турар полити-ческой уонна экономичес-кай үөрэх дымы ураты-лаах. Дойду уон бири-с иттилетканы түмүктүүр эппиэттэх сүөһү кэмгэ үктэнэ. Партийнай уонна экономической үөрэх ос-куоалара бэйэлэрин үлэ-эри ити сүөһү кэм көр-дөбүлүгэр сөп түбэһин-нэр ыгынахтар. Бол-омто кадрлар эппиэттэ-тэрин үрдэтигэ, толоруу дыссиплиниэттэр бөрөгө-түүгэ, социалистической куоталаһы көдүүбүн үр-дэтигэ, бородууксуйа бөбүгэ турар сыанатан на-маттыга туһайыллыахтаах.

ССКП XXVII съезингэр бэлэһиннэһин сибээстээн пропагандастар кинилэри-

Москвада ытылтыбыс экономической сүбэ мун-наах матурийааларын кизгик туһанмааха.

Политической уонна эконо-мической үөрэх сага дылыгар сүрүннээн үөрэх тэһин ССКП XXVI съ-езин кэпийтээн олохтомиут формаларынан ытыллар. Программалар ССКП Кийн Комитетин бэс мий-наабы, олуһуулаары уон-на муус устардаабы Пле-ниуинарын ирдэбиллэринин салайгарап уларыта туту-луһуулар, табаарыс К. У. Черненко этинлэртээн үөскээн тахсар балаһыан-ыаларынан уонна түмү-к-тэһиннэринин байытыла-нылар. Үөрэх марксист-скай-ленинскэй теорияны, ССКП ытар политик-тын бэйэ туһааннаах үлэ-тин уонна олохун кытта быстылаттык ситимнээн ы-тыллыахтаах. Норуот үө-рэрэринин систематын үлэиттэригэр «Уопсай уонна профессиональной үөрэх оскуолатын ре-формата—сайддылаах со-циализма салтым сайын-нары быстылат сөрбөт» дэин сага программа бэ-лэһиннэ.

Быйыл балабан мийн 10 күнүттэн республикада партийнай кабинеттары көрүү-конкурс ытыллары-нан сибээстээн сохоттар парткомнара баар каби-неттар үлэлэрин көдүү-бүн үрдэтигэ, суох сирдэ-ригэр сага тэрийннэ бы-лааннаахтык үлэиттэхтэ-хтэр.

Политической уонна эконо-мической үөрэх оскуо-ларынан бастагы заняти-ларын «Үрдүк көдүүстээх үлэ, пиятилетканы ситиһи-лээхтик түмүктэһин»—хас биридии б и т, б а р ы үлэ коллективтарын патри-отической ийэһэ темада ытарга сүбэлэнэр. Заня-тие үлэиттэргэ уон би-рис пиятилетка бүтүннүү-түн былааннарын уонна эбэһэтэлиститибэлэрин то-лоруу хаамытын, чончу ханык соруктар турала-рын дээнгэтиги өйдөтүүтэ туһуланнахтаах.

П. БОРИСОВА,
ССКП райкомун пропаган-да уонна агитацияда
отделын сэбиэдиссэйин солбууааччы.

Краснодарскай кыраай хаааыстыбалара госуда-ствода бурдугу көхтөөхтүк туттараллар. Кореновскай элеватор сууккара ортоту-нан 8-тым тыһымыча то-на бурдугу, сүрүннээн иүүстээх уонна кытаанах сэлэһиннэһин тутар. Манна социалистической куотала-һы хаамыта күннэтэ күнэ билгитэ таһаарыллан иһэр.

Снимокка: элеватор партбюротун секретарэ В. Камениной, агитаторлар С. Кутин уонна В. Фед-ченко пресс-кини етеидэ-тин үлэстэллэр.

ССТА фотохрониката.

Госстатистика инспектурата иһитиннэрэр:

СОВХОЗТАР СҮӨҮ ИИТИИТИГЭР 1984 СЫЛ БАЛАБАН БИЙИ

Совхозтар	Эт олоһуута (центнер) тыһыыах мыйаһынынан				Эти государство атыһааһын (центнер)				Үүтү валовой ылы (центнер)				Үүтү государство атыһааһын (центнер)				Биир фуражнай ынахтыыанна (кг)			
	8 мй-даагм былаан	Туола	%	1983 с.	8 мй-даагм былаан	Туола	%	1983 с.	8 мй-даагм былаан	Туола	%	1983 с.	8 мй-даагм былаан	Туола	%	1983 с.	8 мй-даагм былаан	Туола	%	1983 с.
Кара Маркс	—	2270	—	+462	2390	2311	96,7	+503	21140	23576	111,5	+2599	18050	19545	108,3	+2846	1144	1185	103,5	+141
Субуруускай	—	1003	—	+117	1040	911	87,6	-31	8090	9520	117,7	+1586	6870	7751	112,8	+1243	1047	1190	113,6	+143
Эрелих Эрестини	—	2097	—	+2	2390	2244	93,9	+148	19740	20920	106,0	+1365	16870	17948	106,4	+765	1144	1190	103,9	+46
«Чурабыс»	—	1597	—	+201	1590	1541	96,9	+157	13090	13399	102,4	+1696	11270	11651	103,4	+1875	1028	1100	106,9	+72
«Мындаааһыт»	—	1028	—	-219	1340	1005	75,0	-242	9920	11095	111,8	+1176	8440	9837	116,5	+1564	1070	1100	102,7	+30
Оройуон үрдүнэн	—	7995	—	+566	2750	8012	91,6	+535	(1980	78510	109,1	+8422	61500	66732	108,5	+8293	1096	1100	100,3	+4

Сарсын—Танкистар күннэрэ

СЫЛПАРАЛАР, ЧАХЧЫЛАР

Танкистар күннэрэ 1940 сыллаахха олох-томмута уонна сый ах-сым балаанн бийн ик-кис баскыһаннаахтар бырааһынныктанар.

Бийиги промышлен-ности Аба дойдуну көмүскүүр Улуу сэри-и сылларга 102 тын, танкалары уонна САУ-ларм огороп таһаарбы-та. Москва анныаады кыргыһыга советскай 800-чэкэ бойобуой мас-сына кыттыбыт буо-лааһына, Сталинград ан-ныгар хардары кимин киирнэгэ 1500, Берли-ни штурмалааһынга 6300-чэкэ танкалар, САУ-лар кыттыбыттар.

Сэрии хаамытыгар 4 танковая армия, 34 танковой уонна меха-низированной корпустар сэрдиһинтэрэ.

Социалистическай экономика, наука уонна техника ситиһиннэргэр өлбүрүн бүтүгү со-ветскай танкаларга үс сүргү кордөрүүдөр: уо-ту аһар кылх, куйах эрээт итиннэ сылбыр-батык салаалары бяз-ааранк тунсарылыны-лар, ядернай сэбилэни-лэрин сууһарыаах күүстэрэ улаатта. Тан-кистар бойобуой маас-таристыбаны дыһыар-даахтык баһылааһылар.

Кыһыл Знамялаах Одес-сатаабы оайыаннаа уоку-рук. Капитан Александр Васильевич Лушин коман-далыыр подразделениетын бойобуоттара бэйэлэрин бы-рааһынныктарын бойо-буой уонна политической бэлэмнэнигэ ситиһиннэр-дэх хорсодор. Танкистар 85 бырыһааннара—бойо-буой уонна политической бэлэмнэни туйгуунара, ангардарытан ордуктара—бастагы уонна иккис кы-лаастаах специалистар.

Танкистар «Сэргэх, со-циализм кыаймаларын көмүскүүргэ маддым бэлэм буолуохха» дигэн девизи-ни ыттылар. Бүтүгүч армейскай социалистичес-кай кустаналааһыга актив-найдык кытталар. Бу подразделение үрдүк би-лэтиннэ-көрүүтүнэ, сый-аа

аи бастагы ыттыһан та-бар сатабылынан ураты-ланар. Симиоктарга: бастыг во-дитель-механик ридовой Алишер Турдыев; үөрэнэр атаака иһиннэ,

А. Обуховская фотота. ССТА фотохрониката.

Хайыаты, сурунаалы — ыал ахсын! ДЬОҢУННААХ ХАМПААННАА

Быйыл хайыаттарга уонна суру-наалларга 1985 сылга сурутуу атырдьах ыйын 1 күнүттэн сабалам-мыта.

Бу дьонуннаах хампааннаа хай-дах бараан иһэрин туһунан «Союз-печать» отделениеетын начальнига Мария Петровна Аманатова бийиги корреспонденттарыгар В. Старков-ка мааник кэпсээтэ:

—Ведомственный (тэрнэлэргэ) су-рутуу бу күннэргэ түмүктэннэ. Былы-рын тэрнэлэргэ хайыаттарга уонна сурунаалларга сурутуу былзана 13 тын, солкуобай этэ. Ол туолбута. Бы-ыл эмэ итинчэ сурутулуна.

Оттон бириднэлээн сурутуу салгыы ыттылар.

Бэчээккэ сурутуу ордук тэрээни-нээхтик «Сельхозтехника» холбоһукка, «Якутскхозстрой» мехколхозтарга, оройуоннаагы киһи балыһаа, рай-потребкобществога ыттыла турар. Бэ-чээтти общественнай таргатааччылар-тан Л. П. Тимофееваны («Сельхозтех-ника»), М. П. Апросимованы («Якутск-хозстрой»), М. Н. Аяитованы, М. Н.

Матвееваны (райпотребкобщество), Д. Н. Корякины (киһи балыһа) торботон бэлэтиэххэ сөн. Хоптобо, Соловьев. Хайахсыт олохтоохторо бэчээккэ эиһэ көхтөөхтүк сурутаалар. Онуоха оло-гоох сибээс үлэһиттэрэ кырата суо-иҕдөөхтөр.

Периодическай бэчээккэ сурутуу си-тиһиннээхтик барарыгар улахан киһи-нү партийнай, комсомольскай уонна профсоюзнай тэрлэлээр огородолор.

Ордук улахан болдомтону «Правда», «Известия», «Советская Россия», «Ком-сомольская Правда», «Экономическая газета» хайыаттарга, «Партийная жизнь», «Политическое самосознание», «Проблемы мира и социализма», «Аргументы и факты», «Агитатор», «Строительство», «Советская торговля», «Сельская жизнь», «Кады сельской хозяйств» курдук сурунаалларга сурутууга ууруохха. Бу үлэ-хамнаага, бэйэ политической биһитин урдэтингэ ураты наадалаах хайыаттар уонна сурунааллар тустарынан үлэһи-тэргэ киһигини баһаарыахха, өйдөтү-хэ наада.

Биһиэхэ суруйаллар Көхтөөх күүлэй

Сотурутаабыта «Мында-баай» совхоз Соловьев-таагы отделениеета оттоо-һунга күүлэй тэрийдэ.

Бу үтүөкүннээх үгэс, тө-һө да уһун кэмгэ умнулда сыртыгар, былыр бийиги нэһилиэкпитигэр Касьян Быганов, Конон Семенов

курдук хотуурдаабы инни-лэригэр түһэрбэтэх отчут дьон баар буола сылды-быттарын туһунан дьон-сэргэ уос номоҕо гыналлар. Кэлин, колхоз буолбут кэ-инэ, Иван Брызаев уонна Антон Сергеев курдук ох-соочу чулуулар бэркэ аа-тыра-сурабыра сылдыбыт-тара.

Быйыл малмы совхоз-тарбытыгар күүлэй үгэһэ сөргүтүлүбүтэ бийнэхэ эмнэ сабыдыаллаата. Икки күннээх күүлэйи отделение управлющая Илларион Илларионович Яковлев салайан ытта. 41 киһи кы-тына. Киһилэр ортолору-гар сэри, үлэ ветераннара Михаил Гаврильевич Нико-лаев, Иннокентий Алексее-вич Федоров, «Вочуот Зна-га» орден кавалера Инно-кентий Гаврильевич Соба-кин уолд.а. баалара ула-

хви көбү үөскээтэ.

Күүлэйгэ хамааннаах курэхтэһингэ хас бири-дэ киһитигэр тиксэриннэ 1,1 гектары охсон бастаа-минэстэни Василий Никола-вич Брызаев 1 салайар сылгыһыттары илаллар. Бириднэлээн курэхтэһингэ кырдыабаастаран Михаил Гаврильевич Николаев 1,2 гектары нэлэһитэн баста-та.

Үчүгэй тэрээһиннээхтик улахан хатыһылаахтык ыттыллыбыт күүлэйгэ 38 гектар охсулуна. Сити-тэн 60-тан итэһэ суо-тоннэ откэлэрэ сабарал-наар. Отделение салалтэ ону чөмчөтөр дыһаһи ы-ла.

Кэлэр өттүгэр үлэһи-рийин көдүүстээх форми-тын быһытынан кере-маннык күүлэйдэри үгэ-огороп буоллар дьон э-бүн улаханнаах тарды-эбит, ону тэнэ коллекта-най тыһыга итэр суо-та да улахан.

Е. ЕГАСОВ, үлэ ветерана

Мырыла.

Хомойдум

Иһэ дойду көгүлүн, чин-эрин, тутулуга суох буола-рын иһин туруулаһан ох-суспут Улуу сэрии вете-раннарыгар партия уонна правительство араас ыҥ-лэру, чөлөһүннэри оҕо-ролоор. Ол сир ахсын хай-дах курдук түргэниик, дэ-бигистик олохтоһон иһэри бийиги барыбыт итэ, билэ олоробут. Ытык сэри ии-валиттарыгар, кытты-лаахтарыгар араас эр-тэ-тэх көмө бийиги оро-йуоммутугар эмнэ оҕо-һуллар. Бу Улуу Кыайы 40 сылын туолуутугар бэ-лэмэниһинэн сибээстээн ор-дук чорботуллан туруо-руллар буолбута кэрэхсэ-ниэн эрэ сөн.

Мин кырдыан, кыаммат буолан ээр киһи быһы-тынан сибээс уездын на-

чалынга С. Н. Дьяков-скайтан дыһаар тейи-киллэрэригэр үс төгүл э-бабыланыа суруйан бар-дөстүм да, туһа тахсытэ Семен Николаевич—аһ-дыаһас салайар үлэһит, сэ-рийн ветерана. Кыһа ве-раннар тустарыгар аһа-һайа иһиннэ кыһааһа курдук этэ да, мин тустар олус кытаатта, Оттон сэриин уоттар өлөр-тиллэр охсуууга сылдыбыт, хаста да ба-ылыбыт дьонноор биһи-ордук сыаналанар, иһи-танар курдуктар. Ол ба-кыайан учуоттаһаары-гына дигэн бу ханыаа-сугуйо да суох киһи м-тур уһукпар тийиэ су-йарга күһэлленим.

А. Е. ЗАХАРОВ, Чурапчы с.

Редантер А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Сибээс уездыгар бастааһаннай үлэһэ бухгалтер бу-лаахтар кэлэн кэпсэтинг.

Администрация.

Таптыыр оҕом, бырааппыт, убайыт, аймаһыт ЗАХАРОВ Ким Егорович Томно оройуонугар соһумардык өлбүтүн, дэ-ринник курутуунан туран, таһаарыстарыгар, ба-ры билэр дьонноругар иһитиннэрэбит. эдьиниэ, убайа, бырааттара, аймахтары-

О. КОЛЕСНИКОВ, (ССТА).

«Сага олох» райкома КПСС и Якутской АССР.

«Новая жизнь» — орган Чурапчинского и районного Советов.

ӨСТӨӨХ ДИКТАТУРАНЫ УТАРЫ

«Пиночет киэр буол-лун!» «Демократияны си-билэти!»—итинник ло-зуннар аһыһаарынан балаан ыйын 4 уонна 5 күн-нэригэр Чилигэ өстөөх фа-шистскай диктатураны утары бырачыастыыр ту-рууулар буолан аастылар. Кистэни үлэһипр комму-нистар уонна социалистар, ону тэнэ атык оппози-ционнай партиялар, дойду бөдөр профсоюзтарын хол-буур үлэһиттэр националь-най салайар советтара түмүсүт народнай-демок-ратическай хамсааһынна-рын ыһырымытынн орох-массалара Пиночет хаап-нык режимигэр сорунуу-лаахтык «суох» дигэн этэ-ри илэһит сыйлаа ыйы-таа ила онус төгүл уаҕа-сааларга тарастылар. Чи-лиенттер террору бэрт тү-гүтүк тохтоотуру, политич-ескай хаайылаахтарык бука барыларын босхолуу-ру, былаастар «сураба суох сүппүттэр» иһиниик-тэригэр киллэрбит тыһын-чанан патриоттар дыһа-ларын чуолкайдымыр, на-циональнай информаций-най киһин (Пиночет охр-нактын) үрэйэри, демокра-тическай көгүлэри чөлө-рүгэр түһэрэри модьуба-лар.

Бырачыас күннэрин ы-тааларыгар Чили үлэһи-тэригэр улахан эр санаа эрбидлар. Уулуусаларга хэли халыйар, тыһынча-нан дьоннору хаайыага быраабыттылар. Бу да сырыта былаастар бала-дан ыйын 4—5 күннэригэр оро турууу тоборго, өсөс ордук ыһырык дыһаалары туттарынан суоһурбаан поруоту куттуурга соруна сырыттылар. Сантьяго, Вальдивия, Лос-Анхелес уонна Консепсьон куорат-

тарга буолугалаабыт кэ-лим саба түбүүлэр хаа-мыларыгар полиция уон-на салаасттар кэһини күннэргэ уон киһини өлө-дүлэр. Охранка агеннара демократическай альянс—араас хайысхалаах оппо-зиционнай партиялар хол-боһуктарын—салаалата баар дьыһтыгэр дүүдэмнээ-

уулуусаларыгар Чилигэ көгүлү уонна демократия-ны чөлүгэр түһэрэри иһин охсуһууну күүһүрдэргэ ыһыгар листовкалар тар-батылынылар. Пиночет, манифестаннары утары ка-рабинердар итиннэ сал-лаастар этэрэттэрин бы-рахта. Информационнай агентстволар иһитиннэрэл-

Аан дойду тематыгар бэсээдэ

тилар. Ол эрэри былаас-тар суоһурбааннара чи-лиентэри уолуптата. На-роднай-демократиче-скай хамсааһын поруоту хаа-наах диктатураны уонна хили буруйу огороп поли-тикетин утары сорунуу-лаахтык турууларга ыһы-да. Кыһа тарганыт ыһа-рымытыгар дойду уһулукчу наарахтн балаһыаннара олооро, экономическай кризис муһуһуур уһугар-тыһыбыт уонна онтон из-балдэһинэ баһылар үтүө-өтө муһу сору көрөрө ба-лэһтэнэр. Күүһүлэһиннэ, собуолаһылаарга итиннэ «сокуон күүһүн ылыг» тэһрорго өдөнөр диктату-раттан поруот салта. Про-блемалары, дигэн ыйаллар докумуонтта, тыһынны сууларан эрэ баһаарыа-ха сөн, оттон ол охсуһу-уонна чилийскэй общество-бары арагаларын түмүч суолунан эрэ ситиһиллэр.

Дэ уонна националь-най бырачыас учараттаах күнэ ыттылыһа. Ити күн митингэригэр, демонстра-цияларынан, муһыахта-рынан, предприятияларга итиннэ учреждениеларга үлэһи, үөрэх заведениелары-гар зыныаһылар тохто-туунан бэлэһинэ. Сантья-го уонна атын куораттар болуоссаттарыгар итиннэ

лэриннэ, хас да киһи өлө-рүлүннэ, сүүсчэкэ киһе баһырдэһиннэ, ангарда-столитара сүүһүнэн патри-оттар хаайылыһылар.

Чилиенттер фашистскай диктатура ыһыларын «Чили историйын саамай кутур-данаах страницаларынан» айттылар. Бүтүн бэл-дигэр 1973 сыллаагы бала-дан ыйыгар поруот со-моҕолоһуутун прогрессив-най правительствотын суулаарымына эбэрээки көрсүбүттэр. Пиночет бу-руйдаах үөрэ дойдуну хай-дахтаах эмпэрээ үтүрүй-бүтүн өйдүүлэр. Бу сыл-лаарга промышленнай про-изводство эмискэ сарбы-лыһа, үгэс предприниме-лар сабыллыһылар, үлэ-тэ суохтар армиялара, баһа-райдык үүнэр. Үлэһипр дьондордаах чилиенттер 30 бырыһааннара үлэ-тэ суох-тар, ол аата тыһынаах буолар кыахтан матан сылдылаар. Ыччаттар ор-толоругар үлэ-тэ суох бу-луу 50—60 бырыһаанга тэһинэр. Дойду тас нэһэ 20 миллиард доллартан тыһыта. Чилигэ тас, бас-татаан туран американскай монополиялар дэлэй-былас саһаһааллар. «Киһилэргэ Пиночет ааны киһитик тэ-лэйдэ, национальнай айы-ла бааһын халыһааларыгар

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700. Чурапчы с. Кара Марис уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор—21-332, отделлар—21-265, уопсай 21-505.